

I. Działania na wniosek/zgłoszenie producentów, przedsiębiorców, importerów, eksporterów, na wniosek Agencji Rynku Rolnego

a) Kontrola jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych sprowadzanych z zagranicy (na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 1 lit. a), b) ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. *o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych* (Dz. U. z 2015 r. poz. 678 z późn. zm.)

- Wykonano **312** kontroli jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych przywożonych z zagranicy (m.in. ryby mrożone, orzeszki ziemne, wino ze świeżych winogron, suszone przyprawy, suszone śliwki)

b) Ocena jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych wykonywana na wniosek przedsiębiorców, zakończona wydaniem świadectwa jakości handlowej (art. 17 ust. 1 pkt 1 lit. c) i art. 31 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. *o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych* (Dz. U. z 2015 r. poz. 678 z późn. zm.)

Ocenie poddano **28** partii artykułów rolno-spożywczych, w tym przeznaczonych na:

- rynek wewnętrzny: 17 partii mleka w proszku, 1 partia maku białego (kraj pochodzenia Polska), 1 partia karkówki świeżej b/k (kraj pochodzenia Hiszpania, kraj przeznaczenia Polska), 1 partia rzepaku ozimego technologicznego (kraj pochodzenia/przeznaczenia: Polska)
- eksport: 8 partii wsadów owocowych – kraj pochodzenia Polska, kraj przeznaczenia Rosja

c) Kontrole jakości handlowej świeżych owoców i warzyw na zgodność z przepisami Unii Europejskiej (art. 15 i 18 ustawy z dnia 19 grudnia 2003 r. *o organizacji rynków owoców i warzyw oraz rynku chmielu* (Dz. U. z 2014 r., poz. 1104 z późn. zm.)

Sprawdzono **14** partii świeżych owoców i warzyw przeznaczonych na eksport do krajów trzecich.

d) Kontrola świeżych owoców i warzyw nieprzeznaczonych do sprzedaży, wynikająca z zadań związanych z ustanowieniem tymczasowych nadzwyczajnych środków wsparcia producentów niektórych owoców i warzyw w związku z zakazem ich przywozu z Unii Europejskiej do Federacji Rosyjskiej („rosyjskie embargo”) na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 września 2014 r.

Przeprowadzono **317 kontroli**, w trakcie których dokonano oceny świeżych owoców i warzyw, wydano **588 Świadectw zgodności**.

e) kontrola w zakresie certyfikacji wina z określonej odmiany winorośli, certyfikacji wina z określonego rocznika i wycofania produktów ubocznych pozostałych z produkcji wina

W II kwartale 2016 r. przeprowadzono czynności kontrolne w 3 winnicach, zlokalizowanych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.

Inspektorzy WIJHARS w Bydgoszczy zrealizowali 2 kontrole na wniosek producentów wina z upraw własnych, dotyczący certyfikacji wina z określonego rocznika i certyfikacji wina z określonej odmiany winorośli. Kontrole prowadzone były na podstawie ustawy z dnia 12 maja 2011 roku *o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich, obrocie tymi wyrobami i organizacji rynku*

wina (Dz. U. z 2014 roku, poz. 1104 z późn. zm.). Kontrole obejmowały m.in. sprawdzenie procesu wyrobu wina, sprawdzenie rejestrów produkcyjnych.

W wyniku 2 kontroli wydano ogółem 6 decyzji o nadaniu numerów identyfikacyjnych, stanowiących potwierdzenie wyprodukowania wina z deklarowanej odmiany i deklarowanego rocznika, które umieszczone będą na etykietach wina obok danych identyfikujących producenta.

Kolejną 1 kontrolę przeprowadzono w związku ze zgłoszeniem przez producenta o zamiarze i planowanym terminie wycofania produktów ubocznych powstałych w wyniku wyrobu wina.

II. Kontrole planowe wynikające z wytycznych i planu GIJHARS

a) kontrola planowa w zakresie jakości handlowej herbaty i herbatek owocowych

Przeprowadzono **3 kontrole**. Do analiz laboratoryjnych pobrano ogółem 7 próbek herbat. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Sprawdzono oznakowanie 5 herbat, zakwestionowano oznakowanie 1 herbaty z uwagi na:

- brak wskazania na etykiecie rodzaju herbaty tj. czarna, zielona, biała czy czerwona oraz brak określenia jej formy przetworzenia tj. czy jest to herbata liściasta, granulowana; użyta w oznakowaniu nazwa „APRICOT-PFIRSICH AUF OOLONG” nie charakteryzowała herbaty pod względem jej rodzaju, charakteru, tożsamości oraz metod produkcji i wytworzenia,
- wskazano w głównym polu widzenia etykiety głównej określenia „z aromatem kwiatów pomarańczy”, podczas gdy na kontretykiecie w wykazie składników wskazano „kwiat pomarańczy”,
- brak wskazania na etykiecie ilościowej i procentowej zawartości użytych składników,
- brak wskazania na etykiecie państwa pochodzenia herbaty czarnej wskazanej na drugim miejscu w wykazie składników, nie sprecyzowano, że jest to np. mieszanka herbat tj. herbata tajwańska oolong (brak określenia rodzaju herbaty i jej postaci) oraz herbaty czarnej (brak państwa pochodzenia, brak wskazania jej postaci),
- zastosowanie nieprawidłowego określenia *”najlepiej spożyć przed końcem”*, zamiast *”najlepiej spożyć przed”*.

Powyższe nieprawidłowości stanowiły naruszenie wymogów określonych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności.

W związku z czym, wszczęto z urzędu postępowanie administracyjne celem wymierzenia kary pieniężnej, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 roku o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 678 z późn. zm.) za wprowadzanie do obrotu herbaty o niewłaściwej jakości handlowej.

b) Kontrola planowa w zakresie prawidłowości znakowania napojów bezalkoholowych, soków warzywnych i warzywno-owocowych, octu

Celem kontroli było sprawdzenie prawidłowości znakowania 3 wybranych grup artykułów rolno-spożywczych:

A. Kontrola w 3 zakładach produkujących napoje bezalkoholowe, w tym „wody smakowe”,

Do badań laboratoryjnych pobrano 2 napoje bezalkoholowe, potwierdzono zgodność z obowiązującymi przepisami i deklaracją producenta.

W oznakowaniu napojów bezalkoholowych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- w 2 wyrobach gotowych: *napój o smaku pomarańczowym* i *Oranżada gazowana napój aromatyzowany*
  - zamieszczono niepoprawną nazwę kategorii dla substancji dodatkowej *guma ksantanowa* tj. *zagęstnik*, gdy powinno być *substancja zagęszczająca* oraz niewłaściwą nazwę substancji dodatkowej *barwnik antocyjanowy*, gdy powinno być *barwnik: antocyjany*,
  - opisu warunków przechowywania nie zamieszczono po dacie minimalnej trwałości,
  - niewłaściwy sposób wyrażenia i prezentacji informacji o wartości odżywczej,
  - informacji *Zawiera cukier i substancje słodzące*, nie zamieszczono obok nazwy środka spożywczego.

Powyższe nieprawidłowości naruszają zapisy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności.

Wszczęto 2 postępowania administracyjne, w skutek czego wydano 2 decyzje administracyjne w myśl art. 29 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 678 z późn. zm.) nakazujące zmianę oznakowania. W dalszym toku postępowania zostanie wszczęte postępowanie administracyjne celem wymierzenia kary pieniężnej w myśl art. 40a ust. 1 pkt 3 ww. ustawy. W związku z stwierdzonymi nieprawidłowościami do producenta będą skierowane zalecenia pokontrolne.

B. Realizacja 3 kontroli w zakresie znakowania soków warzywnych i warzywno-owocowych

- sprawdzono znakowanie 8 soków, do badań laboratoryjnych pobrano 3 próbki soków – nieprawidłowości nie stwierdzono.

C. Skontrolowano 2 producentów octu, ze szczególnym uwzględnieniem octu winnego, balsamicznego, owocowego, winno-owocowego – potwierdzono prawidłową jakość handlową (parametry fizykochemiczne i oznakowanie) 3 partii octu.

c) Kontrola planowa w zakresie jakości handlowej jaj, z uwzględnieniem kontroli podmiotów zwolnionych ze znakowania

W II kwartale 2016 r. przeprowadzono 10 kontroli.

- Łącznie kontroli w zakresie oceny organoleptycznej, klasyfikacji wagowej jaj, znakowania jaj kodem producenta i w opakowaniach transportowych poddano 28 partii jaj o łącznej wielkości partii 459.470 szt.
- Łącznie kontroli w zakresie znakowania jaj w opakowaniach jednostkowych kontroli poddano 9 partii jaj o łącznej wielkości partii 219.380 szt.
- Łącznie zastosowano 2 mandaty karne:
  - w wysokości 100,00 zł za brak etykiet dla opakowań transportowych jaj (podstawa prawna: art. 40 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2015 r., poz. 678 z późn. zm.),
  - w wysokości 100,00 zł – za brak ewidencji jaj – zgodnie z art. 40 ust. 2 pkt 6 ww. ustawy
- Do 2 producentów wystosowano *Zalecenia pokontrolne*, by w wyznaczonym terminie usunięto nieprawidłowości.

d) Kontrola planowa – jakość handlową przetworów mięsnych sprawdzono w 10 zakładach mięsnych

Łącznie do oceny organoleptycznej pobrano w 7 podmiotach 25 próbek z 25 partii przetworów mięsnych. Do badań laboratoryjnych pobrano ogółem 35 próbek, reprezentujących 35 partii przetworów mięsnych. W wyniku badań laboratoryjnych stwierdzono nieprawidłowości:

- w 1 wyrobie mięsnym wieprzowym stwierdzono obecność DNA surowca mięsnego – kurzego,
- w 1 kiełbasie wieprzowo-wołowej – stwierdzono obecność barwnika czerwieni koszenilowej, składnika niedeklarowanego przez producenta na etykiecie produktu,
- w 2 przetworach mięsnych – stwierdzono zaniżoną zawartość białka,
- w 3 przetworach mięsnych stwierdzono obecność karagenów, składników niedeklarowanych przez producenta w produkcji.

Kujawsko-Pomorski Wojewódzki Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych wszczął z urzędu 7 postępowań administracyjnych, celem wymierzenia kar pieniężnych z tytułu wprowadzania do obrotu artykułów rolno-spożywczych zafałszowanych i o złej jakości handlowej.

Sprawdzono oznakowanie 31 wyrobów mięsnych. W trakcie kontroli stwierdzono nieprawidłowe oznakowanie 6 przetworów mięsnych, najczęściej występujące nieprawidłowości to:

- w opisie produktów nie zamieszczono informacji o gatunkach zwierząt, z których pochodzi produkt,
- w opisie produktu nie zamieszczono informacji o wodzie dodanej stanowiącej więcej niż 5% gotowego wyrobu,
- wykaz składników poprzedzono wrażeniem *Skład*,
- w składniku o nazwie *izolat białka sojowego* nie wyróżniono za pomocą czcionki, stylu lub koloru tła *soi*, będącej składnikiem mogącym powodować alergie lub reakcje nietolerancji,
- nie podano gatunku zwierzęcia, z którego pochodzi białko zwierzęce,
- nie podano funkcji technologicznej substancji dodatkowej E 250,
- zastosowano skróty: E 407 karagen sub. zagęszczająca, PRZECH. w temp.,
- dane identyfikacyjne producenta nie zawierały pełnego adresu firmy,
- niewłaściwy rozmiar czcionki użytej do opisu warunków przechowywania oraz zamieszczonego wyrażenia *Należy spożyć do* poprzedzającego termin przydatności do spożycia,
- nie podano funkcji technologicznej substancji dodatkowych E 262 i E 575,
- zastosowano skróty: mięso wp. mięso woł. tłuszcz wp. izolat białka soj. PRZECH. w temp., wędz.,
- nie zastosowano minimalnego rozmiaru czcionki stosownej do wielkości opakowania tj. co najmniej 1,2 mm dla obowiązkowych danych.

W 2 podmiotach nałożono 2 mandaty karne (odpowiednio 50,00 zł i 200,00 zł) tytułem niedopełnienia obowiązku zgłoszenia podjęcia działalności gospodarczej w zakresie produkcji, składowania, konfekcjonowania i obrotu artykułami rolno-spożywczymi, do Kujawsko-Pomorskiego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Bydgoszczy – zgodnie z art. 12 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 roku *o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych*.

e) Kontrola u ekologicznych producentów rolnych w ramach sprawowanego przez IJHARS nadzoru w rolnictwie ekologicznym

W II kwartale 2016 r. zrealizowano kontrole w 3 gospodarstwach ekologicznych, w tym 1 kontrolę nadzorowaną – tzn. inspektor WIJHARS jest obserwatorem podczas kontroli, którą realizuje inspektor rolnictwa ekologicznego z jednostki certyfikującej.

W toku 1 kontroli, do badań laboratoryjnych pobrano 1 próbkę materiału roślinnego bezpośrednio z pola. W próbce żyta ozimego, deklarowanego jako ekologiczne nie wykryto pozostałości środków ochrony roślin, niedozwolonych w rolnictwie ekologicznym.

W trakcie kontroli nadzorowanej potwierdzono wystąpienie następujących nieprawidłowości:

1. znaleziono puste opakowanie po moczniku (nawóz niedozwolony w rolnictwie ekologicznym),
2. w strukturze zasiewów stwierdzono brak roślin motylkowych,
3. zastosowano żyto ozime do siewu bez kwalifikacji nasiennej,
4. niepełna dokumentacja dotycząca sprzedaży.

Postępowanie wyjaśniające i/lub sankcyjne w sprawie prowadzić będzie upoważniona jednostka certyfikująca, która nadzoruje działalność producenta, u którego stwierdzono ww. nieprawidłowości. WIJHARS w Bydgoszczy wystosuje do producenta zalecenia pokontrolne.

f) *Kontrola prawidłowości klasyfikacji tusz wieprzowych w systemie EUROP*

W ww. zakresie przeprowadzono 32 kontrole w 16 podmiotach. Potwierdzono prawidłowość klasyfikacji tusz wieprzowych w systemie EUROP.

g) *kontrole ex-post podmiotów otrzymujących płatności z Unii Europejskiej, tj. z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG)*

W II kwartale 2016 r. inspektorzy WIJHARS w Bydgoszczy zrealizowali:

- 4 kontrole planowe,
- 8 kontroli krzyżowych krajowych

w zakresie mechanizmu „Pomoc finansowa dla wstępnie uznanych grup producentów owoców i warzyw” za okres roku budżetowego 2013/2014.

W toku 4 kontroli stwierdzono uchybienia dotyczące braków dokumentów i błędów w dokumentach, które nie miały wpływu na przyznaną pomoc finansową.

Dodatkowo zrealizowano kontrolę krzyżową krajową zleconą na wniosek WIJHARS w Łodzi w ramach mechanizmu „Dopłaty do spożycia mleka i przetworów mlecznych w placówkach oświatowych” za okres roku budżetowego 2013/2014. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Łącznie w II kwartale 2016 r. inspektorzy WIJHARS w Bydgoszczy przeprowadzili 753 kontrole.